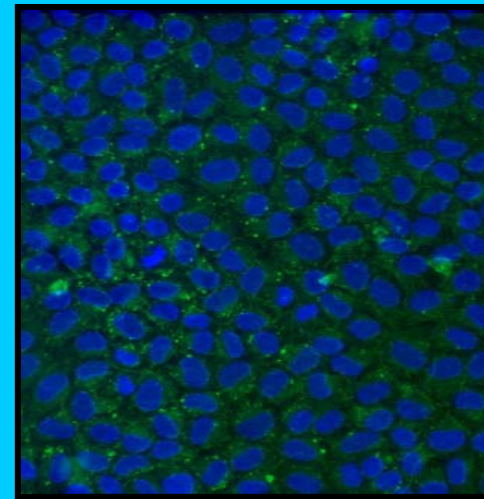

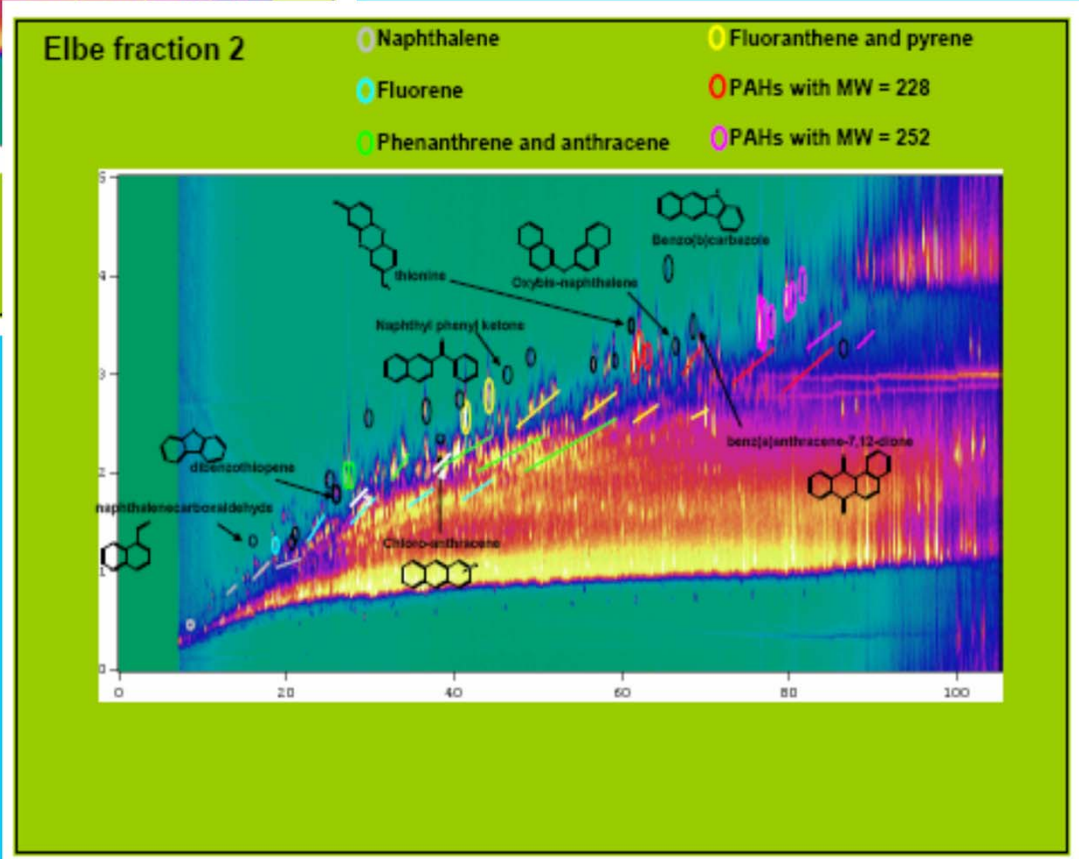
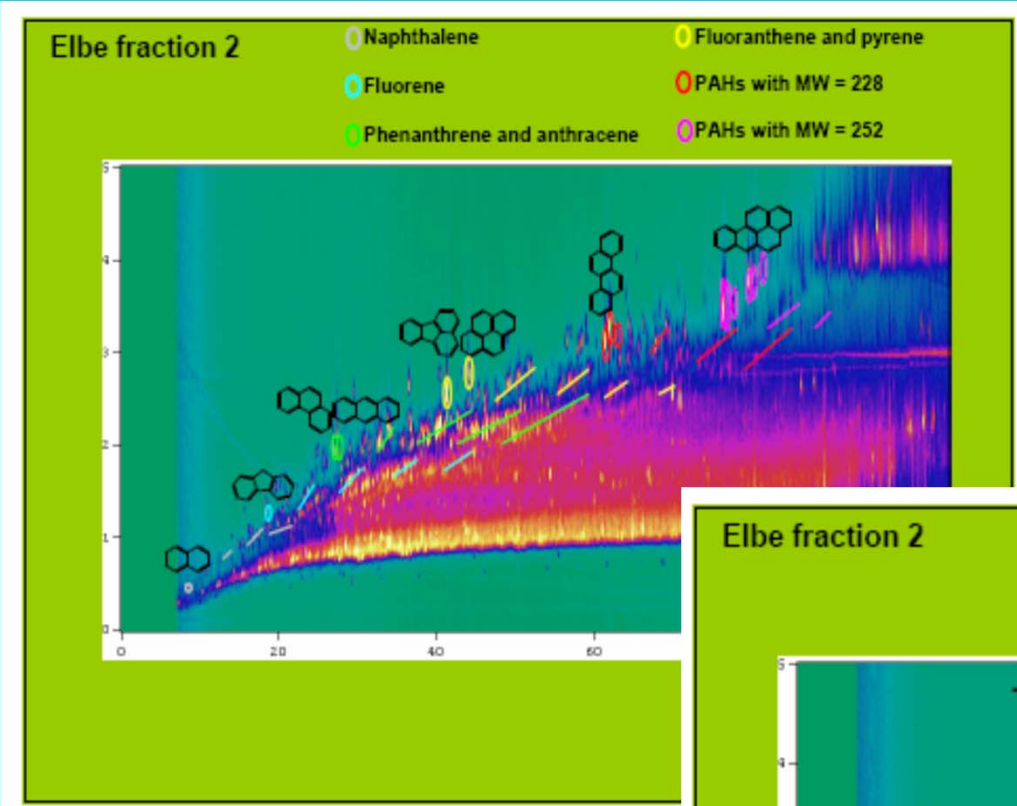
Buněčné kultury jako nástroj pro studium toxických látek znečišťujících životní prostředí

Biofyzikální ústav AV ČR, v.v.i., Brno

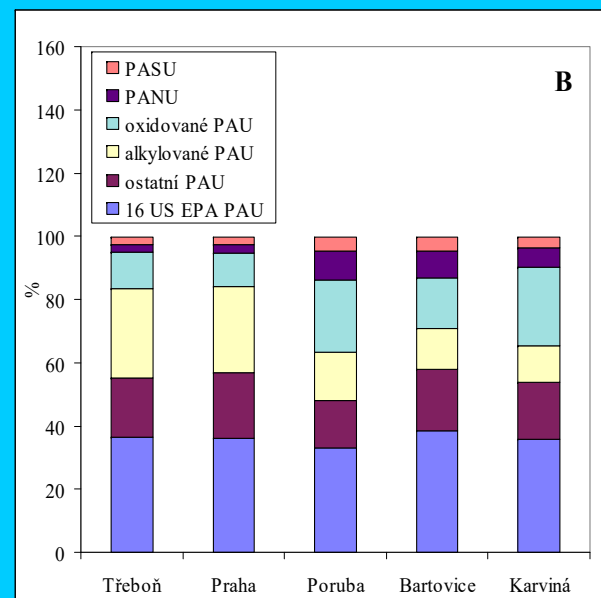
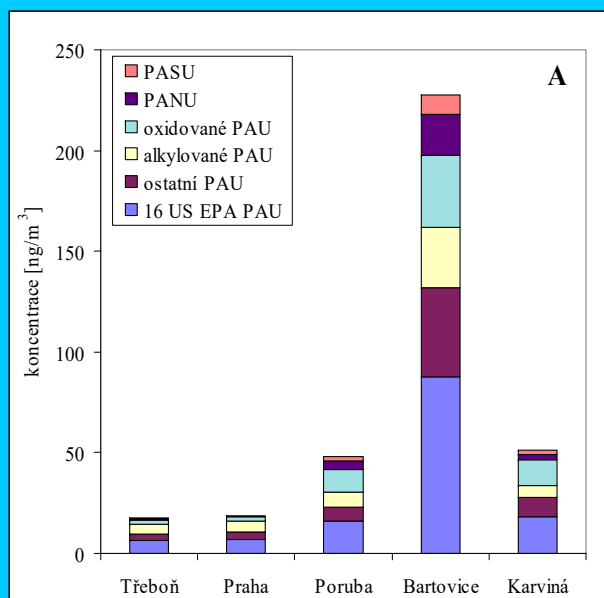
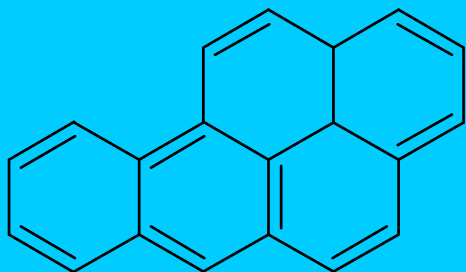

Polycyklické aromatické uhlovodíky (PAHs)

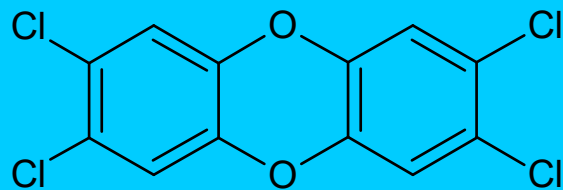
- vážný regionální problém v ČR –
- doprava; průmyslová výroba;

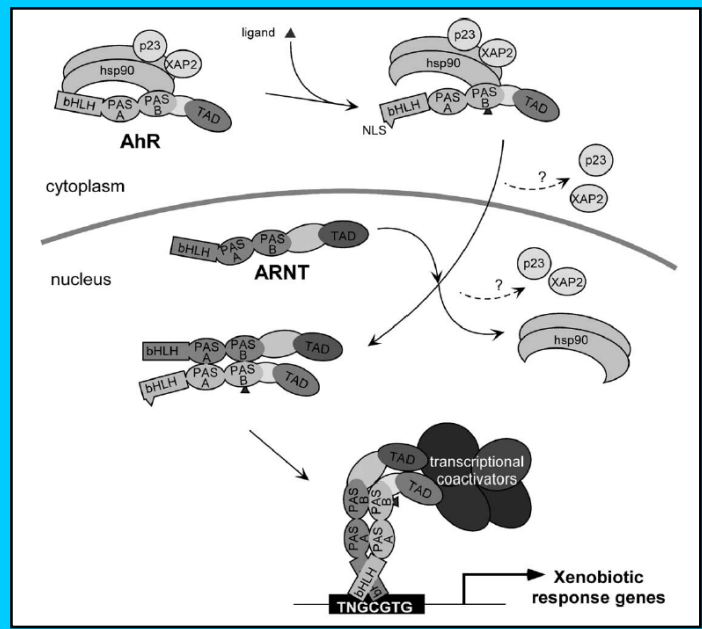
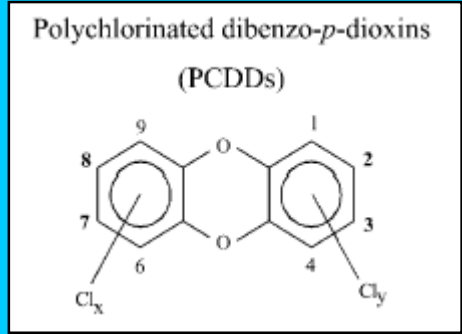
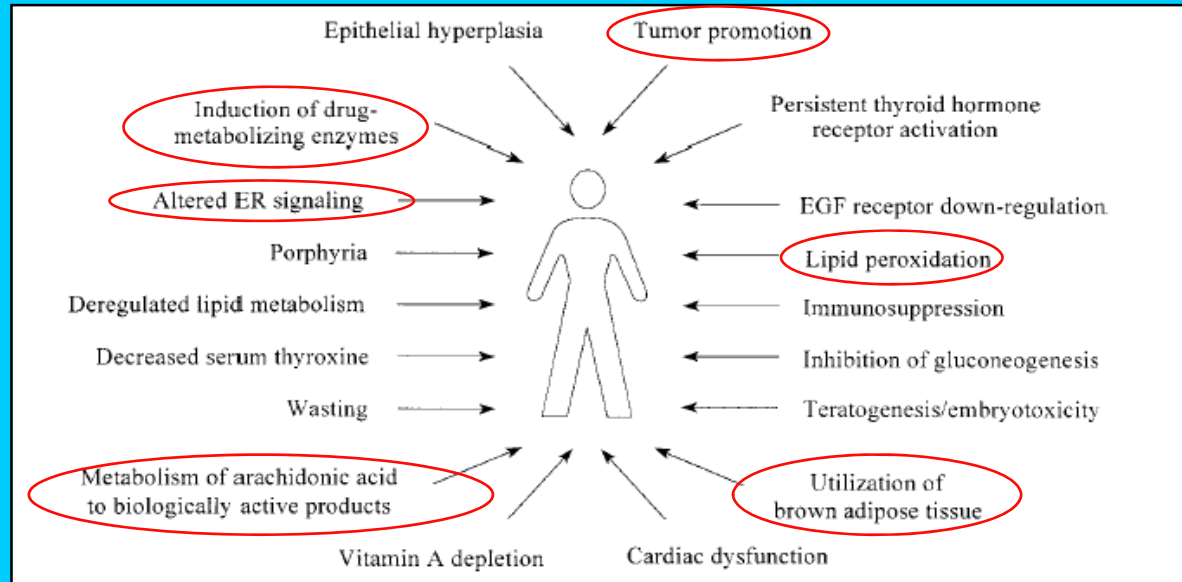
Langlebiges Gift

Ein **Dioxin-Skandal** erschüttert Deutschland:

Hühner, Puten und Schweine haben auf deutschen Bauernhöfen vergiftetes Futter gefressen. Ein Futtermittelhersteller hatte technische Fette aus der Diesel-Produktion für Tiernahrung genutzt. Über Eier oder Fleisch nehmen Menschen die Dioxine auf, wo sie sich in Leber und Gewebe einlagern.

Activace a účinky AhR:

„Classical“ AhR-regulated genes:

contain xenobiotic response elements (XRE) or dioxin responsive elements (DRE) in their promoter region:

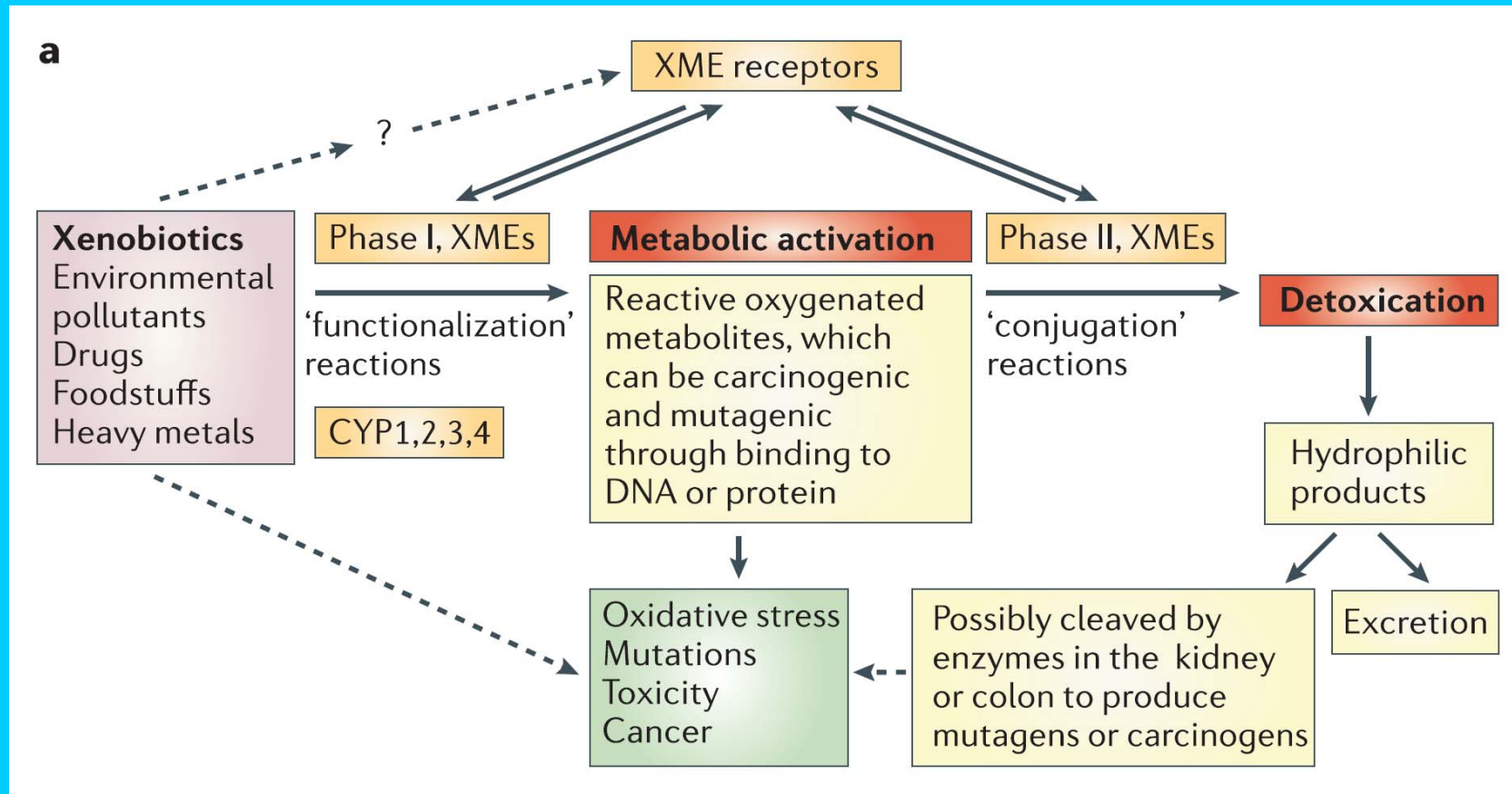
- phase I and II enzymes - *CYP1A1*, *CYP1A2*, *CYP1B1*, *UDP-glucuronosyltransferase*, *GST-Ya*, *NQO1*;
- AhRR.

AhR-regulated genes involved in control of cell proliferation and cell death:

- pro-apoptotic genes - *Bax*;
- immediate - early response genes - *Jun*, *Fos*;
- cell cycle regulation - *p27^{Kip1}*, *p21^{Waf/Cip}*.

AhR součást sítě jaderných receptorů - PXR, CAR, ER, PPAR, RAR/RXR

The role of cytochrome P450 enzymes in endogenous signalling pathways and environmental carcinogenesis

Daniel W. Nebert and Timothy P. Dalton

Nat. Rev. Cancer, 2006

Interakce mezi AhR a dalšími signálními dráhami:

- regulující vývoj organismu (Wnt/ β -kateninová signalizace, dráha Hippo);
- endokrinní signalizace - estrogenní a androgenní hormony;
- metabolismus endogenních a cizorodých látek (xenobiotika);
- zánět a imunitní reakce (p38 kináza apod.);
- **definice molekulárních mechanismů působení toxických látek - uplatnění při vývoji specifických testů jejich toxicity;**

Metodiky:

- kvantitativní real-time RT-PCR, Western blotting;
- průtoková cytometrie, fluorescenční mikroskopie;
- regulace genové exprese - EMSA, ChiP, expresní DNA mikroarraye;
- manipulace genové exprese - siRNA, transientní a stabilní transfekce buněk;
- in vitro buněčné kultury, in vivo pokusy, práce s klinickým materiálem;
- in vitro testy toxicity

Jan Vondráček
Skupina buněčné a molekulární toxikologie
Oddělení cytokinetiky
Biofyzikální ústav AV ČR, v.v.i.

vondracek@ibp.cz; <http://www.ibp.cz/labs/LC/>